

Hoge Raad over intrinsieke waarde, gevaarlijke dieren en soorten opzet

De Hoge Raad moet zich regelmatig over dezelfde of vergelijkbare kwesties betreffende dieren uitspreken – vooral over min of meer gevaarlijke honden. Intrinsieke waarde echter is een nieuw onderwerp. Terzijde komen ook enkele samenhangende uitspraken van de Rechtbank Amsterdam aan de orde over opzet in de Flora- en faunawet respectievelijk de Wet natuurbescherming.

In D&M 2018/1 schreef ik over de Mechelse herder Rex

Hond ondanks intrinsieke waarde vatbaar voor verbeurdverklaring

In D&M 2018/1 schreef ik over de Mechelse herder Rex, die volgens zijn baas en haar raadsman niet in beslag genomen had mogen worden. Een hond is een dier met intrinsieke waarde en een dier is tegenwoordig geen zaak meer. Als zodanig zijn dieren geen voorwerpen, vatbaar voor inbeslagname. Het Hof Den Haag oordeelde anders en dat oordeel krijgt nu langs een omweg de goedkeuring van de Hoge Raad.

In deze zaak gaat het niet om een gevaarlijke maar om een mishandelde, grijze Stafford (art. 2.1, eerste lid, Wet dieren). Verdachte heeft Kaya geschopt en geslagen en ermee gegooid. Hij is veroordeeld tot een voorwaardelijke geldboete van € 500. Welke bijzondere voorwaarde het hof oplegde, vertelt het arrest niet. Het hof was in elk geval van oordeel dat het inbeslaggenomen en nog niet teruggegeven voorwerp, te weten de hond Kaya, vatbaar was voor verbeurdverklaring. Over het enige middel van cassatie kan de Raad heel kort zijn: "Het middel steunt op de opvatting dat een hond, zijnde een dier waarvan ingevolge art. 1.3, eerste lid, Wet dieren de intrinsieke waarde wordt erkend, niet kan worden aangemerkt als een voorwerp dat vatbaar is voor verbeurdverklaring als bedoeld in art. 33a Sr. Die opvatting is onjuist."

U kunt het inmiddels dromen: Dieren zijn geen zaken ... (foto: J. Smit)

De Advocaat-Generaal gaat wat dieper op de materie in. Volgens het tweede lid van art. 1.3 wordt onder erkenning van de intrinsieke waarde verstaan de 'erkenning van de eigen waarde van dieren, zijnde wezens met gevoel'.

JURISPRUDENTIE

Update (geen) zaken en (geen) momentopnamen

Twee van de weerkerende thema's in de jurisprudentie over dieren zijn de onduidelijke status van dieren als 'geen zaken' en de tijd die het minimaal kost om de zorgbepaling te overtreden (een dier de nodige zorg te onthouden). Omdat hond Rex een hoofdrol speelt bij het eerstgenoemde thema, komen ook bijtincidenten hier zijdelings aan bod.

Momentopnamen

Lege drinkbak

Tijdens een controle is door een toezicht-houder van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) en twee agenten van de dierenpolitie geconstateerd dat één van de vier honden van appellante, een Mastino napoletano, geen beschikking had over drinkwater. Bij het controlerapport zit een foto van een lege drinkbak. Verweerder (de staatssecretaris van EZ) ziet hierin een overtreding van de artikelen 2.1 lid 1 Wet dieren en 2.2 lid 8 j^e Besluit houders van dieren artikel 1.7 aanhef en onder f en legt een last onder dwangsom op.

Bij het controlerapport zit een foto van een lege drinkbak

Verweerder heeft blijkbaar verwezen naar uitspraken van het College 'in soortgelijke gevallen', maar geen concrete uitspraken genoemd. Bovendien dienen de feiten en omstandigheden per geval de doorslag te geven. Het beroep is gegrond, verweerder had geen last mogen opleggen. CBB 19 september 2017, zaaknr. 16/730, ECLI:NL:CBB:2017:382

Vervuilde puppy's in kinderbox

Twee agenten van de (dieren)politie en twee districtsinspecteurs van de LID voerden een controle uit in een woning waar het vreselijk stonk. In een kinderbox vonden ze vijf pups van drie populaire

Je kan van houders van dieren toch niet verwachten, dat ze de verblijfplaats van dieren constant compleet vrijhouden van ontlasting! (sleefoto archief)

rassen, allemaal zo te zien gezond. Er was water, er was voer – en er was vooral veel (dunne) ontlasting waar de beestjes ongehinderd doorheen liepen.

Verweerder legde ook hier een last onder dwangsom op (de overtreden bepaling van het Besluit houders is in dit geval artikel 1.7 aanhef en onder d).

Mevrouw de appellante beroept zich op de momentopname. Er waren nog droge plekken in de box en zij was van plan om de box te gaan schoonmaken. Je kan van houders van dieren toch niet verwachten, dat ze de verblijfplaats van dieren constant compleet vrijhouden van ontlasting! Verweerder meent dat "een momentopname een overtreding niet in de weg staat" en wijst ter onderbouwing van zijn gelijk op de conclusie van het Parket van de Hoge Raad van 13 juni 2017 (ECLI:NL:PHR:2017:439).

Het College brengt op dit punt helderheid: "De enkele omstandigheid dat het een momentopname betreft staat er niet aan in de weg om op grond van de bevestigingen handhavend op te treden, mits deze bevindingen voldoende aan-knopingspunten bieden voor de conclusie dat de dieren in kwestie onvoldoende worden verzorgd in de zin van de relevante wettelijke bepalingen" (nadruk toegevoegd, red.).

Dat de kinderbox 'zeer ernstig vervuild' was, is feitelijk niet voldoende onderbouwd. Hoe lang duurde de aangetroffen situatie al? Niemand heeft genoteerd dat er in de kinderbox aangetroffen ontlasting is aangetroffen, dat de pups een vervuilde vacht hadden of nat waren. Waarom zou de verklaring van appellante, dat zij die dag gewoon nog niet was toegekomen aan de schoonmaak niet geloofwaardig zijn? Uit het toezichtrapport kan niet worden opgemaakt dat de pups helemaal niet konden beschikken over een schone en droge ligplek. Verweerder had al met al geen last mogen opleggen. Het College gaat verder niet in op de conclusie van het Parket van de HR, die ik in D&M 2017/3 weergaf. De hond Bonny had een aantal uren aan een haak in de muur van een supermarkt vastgebonden gezeten; haar baas verklaarde, dat hij haar daar wilde achterlaten. Volgens de A-G (en het hof) betekende de periode van ten minste 3 uur en 45 minuten dat de hond daar zat, dat verdachte als houder aan die hond de nodige verzorging heeft onthouden. Zoals ten laste geleid ... "Willen achterlaten" klinkt als een overtreding